

SVEIKINIMAI

IVYKIAI, PROBLEMOS, NUOMONĖS

SEINUOSE ATIDARYTA LIETUVIŠKA MENĖ – **Petras Maksimavičius** 4

MINĖJIMAI

VASARIO 16-OJI – LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

PUNSKO DARIAUS IR GIRĖNO MOKYKLOJE – Dalia Makauskienė	6
SEINŲ LIETUVIŲ „ŽIBURIO“ MOKYKLOJE	7
VIDUGIRIŲ MOKYKLOJE – Grażina Kibyšienė	8
PUNSKO SAVIVALDYBĖS VAIKŲ DARŽELYJE – Alicija Valinčienė	9
GDANSKE IR ŠČECINE – „ Aušros “ inf.	9
PUNSKO KOVO 11-OSIOS LICĖJUJE – Laima Sidarytė	10
FOTOREPORTAŽAS „LIETUVOS ŠIMTMETIS“	10
ATKURTAI LIETUVAI 100 – Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė .	19

KULTŪROS BARUOSE

KNYGOS „EKSPONATAI PRABYLA“ PRISTATYMAS – **Kristina Kriūnaitė** 21

KNYGŲ LENTYNOJE

EKSPONATAI PRABYLA – **Marytė Malinauskienė** 22

SKELBIMAI

SPAUDA RAŠĖ

LIETUVOS ŽINIASKLAIDA 26

Viršeliuose:

Vasario 16-oji Seinuose. „Lietuvių namų“ šokėjai su naujais tautiniais drabužiais (Irenos Gasperavičiūtės nuotr.)

Vasario 16-osios laužas Pristavonyse (Irenos Gasperavičiūtės nuotr.)

REDAKCIJOS ADRESAS:

16-515 Puńsk, ul. A. Mickiewicza 23
tel./faks. 87 5161 416
www.e-ausra.pl
ausra@o2.pl

LEIDŽIA:

Lenkijos lietuvių draugija
16-500 Sejny, ul. Wileńska 9
tel./faks. 87 5162 125

Vyr. redaktorė – Irena Gasperavičiūtė
Stilistė, korektorė – Birutė Burdinaitė-Ołow
Techn. redaktorė – Aldona Jonušonytė

KORESPONDENTAI: Petras Maksimavičius,
Eugenija Pakutkienė, Jurgita Stankauskaitė

Spausdino „Aušros“ leidyklos spaustuvė.

Numeris pasirašytas spaudai 2018-02-28.

Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos
nuožiūra. Redakcijos nuomonė nebūtinai
sutampa su autorių nuomone.

Lenkijos lietuvių draugijos sąskaita:

BS Sejny, ul. Powstańców Sejneńskich 1, 16-500 Sejny
Nr. 23 93540007 0000 0000 0198 0002
SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

RUCH S.A. vykdoma prenumerata

Spausdinto leidinio prenumeratą galima užsakyti
tiesiogiai interneto tinklapyje www.prenumerata.
ruch.com.pl. Kilus klausimų, prašom rašyti el. p.
adresu prenumerata@ruch.com.pl arba skambinti
„RUCH“ Klientų aptarnavimo centrui tel. 22 693
70 00 arba 801 800 803 (darbo dienomis 7–17 val.).
Skambučio kaina priklauso nuo operatoriaus.

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw
Wewnętrznych i Administracji.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Projektą iš dalies remia
Spausdos, radijo ir televi-
zijos rėmimo fondas.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Mieli skaitytojai!

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

„Nebuvo pas mus kitos tokios iškilmingos ir didelės šventės kaip Lietuvos šimtmetis“, – savo išpūdžiais dalijosi mokiniai „Žiburio“ mokykloje Seinuose. Ir teisingai. O kokia gi galėtų būti didesnė šventė už šį gražų jubiliejų? Tikrai švęsti mes mokame. Teko dalyvauti jubiliejiniuose renginiuose tris dienas: vasario 16–ąją Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje, vakare prie laužų, šeštadienio vakarą Punsko lietuvių kultūros namuose, o sekmadienį Seinuose vykusiu renginių cikle – šv. Mišiose, Lietuviškos menės atidaryme ir iškilmingame koncerte Seinų „Lietuvių namuose“. Visur gausybė žmonių. Dalis švenčiančiųjų net nepateko į Punsko lietuvių kultūros namų salę – ji buvo sausakimša. Panašiai Seinuose – sekmadienį nemažai žiūrovų liko stovėti. Visas tris dienas kartu su mumis šventė Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadais prelatas Edmundas Putrimas. Nuoširdžiausiai Jam ačiū už mums skirtą dėmesį, maldą, bet visų pirma – už buvimą kartu.

Ypač smagu buvo drauge su prelatu lankyti prie Vasario 16-osios laužų paskiruose kaimuose susibūrusias bendruomenes. Kiek šilumos, kiek jaukumo! Ir nors liepsna visur vienodai karšta, bet kiekvieno susibūrimo atmosfera savita. Tik viena juos visus jungė – linksmumas ir džiaugsmingumas. Galima buvo pajusti, kaip visi tikrai ir labai nuoširdžiai švenčia Lietuvos šimtmetį.

Šioje „Aušroje“ gausu tiek mokyklose, tiek kultūros namuose, tiek paskiruose LLD skyriuose vykusiu jubiliejaus renginių akimirky. Norėjome pradžiuginti Jus, mieli Skaitytojai, šventinėmis spalvotomis nuotraukomis, todėl toks specifinis šio numerio išdėstymas – atskirai straipsniai, atskirai nuotraukos.

Lai visi metai mums būna tokie džiugūs kaip praėjusi šventė!

Brangūs pasaulio lietuviai,

Lietuvos valstybės atkūrimas prieš šimtą metų Vasario 16-ąją — didelė ir laukta šventė!

Ypatinga 1918 metų patirtis, kai susigrąžinome valstybingumą, — geriausias įrodymas, kiek daug galime pasiekti, susitelkę dėl savo Tėvynės išlikimo ir ateities.

Vasario 16-oji mums pasakoja ypatingą istoriją apie ryžtingus žmones, kurie grąžino Lietuvos valstybę į pasaulio žemėlapį kaip modernią, demokratišką ir gerbiamą šalį.

Esame tos istorijos dalis ir toliau kuriame Lietuvą jau dvidešimt pirmajame amžiuje, siekdami, kad mūsų Tėvynė būtų saugi ir klestinti.

Mes visi esame Lietuvos vaikai, šiandien ją sveikinantys su nepaprastu jubiliejiniu gimtadieniu ir dovanojantys savo širdžių šilumą.

Mums pasisekė, kad tapome šios istorinės sukakties liudininkais. Išsaugokime atmintyje nepaprastą mūsų valstybės dieną.

Sveikinu visus su Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiu!

Dalia Grybauskaitė
Lietuvos Respublikos Prezidentė

MIELI LIETUVIAI PASAULYJE,

Lygiai prieš šimtą metų, 1918 m. vasario 16-ąją, parašais buvo suvirtinta drąsių idealistų svajonė – paskelbti Lietuvą nepriklausoma valstybe, kuri pasaulyje būtų pripažinta kaip savarankiška, laisva, ateiť savo rankomis kurianti ir verta pagarbos šalis.

Nepriklausomybės Aktas padėjo pradžiuginti mūsų moderniam, demokratiškam šalies valstybingumui, kurį iki šiol puoselėjame visomis pastangomis.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba nuoširdžiai Jus sveikina, linkėdama ir toliau jausti nenutrūkstamą ryšį su savo tėvyne, vieningai dirbti jos labui įgyvendinant prasmingas idėjas ir kurti klestinčią Lietuvą drauge. Dėkojame už Lietuvos reprezentavimą užsienyje, lietuvių išlaidų ir tradicijų puoselėjimą.

Dalia Henke
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė

Atkurtai
Lietuvai
100

Seinuose atidaryta Lietuviška menė

PETRAS MAKSIMAVIČIUS

Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-metį, buvusiuose Seinų kunigų seminarijos rūmuose duris atvėrė Lietuviška menė. Apie jos galimą reikšmę parašysiu šiek tiek vėliau. Pradžioje noriu paminėti, kaip šis projektas išvydo pasaulį. Kieno galvoje gimė mintis seminarijos rūmuose įrengti menę, gal net sudėtinga šiandien būtų pasakyti. Pirmą kartą apie tai išgirdau 2013 m. spalio 11–12 dienomis, kuomet Seinuose vyko metinė Lietuvos lituanistų konferencija „Mūsų kalba – mūsų gyvenimai“, skirta Meilės Lukšienės 100-osioms gimimo metinėms. Tai buvo pirmas lituanistų sambūris Seinuose, praėjus daugiau nei šimtmečiui po 1909 m. čia vykusio lietuvių kalbininkų suvažiavimo, kuriame Jonas Jablonskis, Kazimieras Būga ir kiti svarstė lietuvių kalbos norminimo klausimus.

Konferencijoje lituanistų akademinei ir mokytojų bendruomenė, studentai ir mokiniai kalbėjo apie lietuviškas, lietuvių kalbos ir kultūros gyvybingumo stiprinimą, diskutavo apie kalbos, literatūros ir mąstymo bei moralinės laikysenos ryšį. Aptartas Seinų krašto lituanistinis paveldas, svarstytos Lietuvos lituanistų ir Seinų bei Punsko lietuvių bendruomenių bendradarbiavimo gairės. Būtent tada, diskusijų metu, pirmasis atgimusios Lietuvos švietimo ir kultūros ministras (1990–1992) dr. Darius Kuolys iškėlė mintį – Lietuvos ir Lenkijos vadovams pasiūlyti imtis iniciatyvos ir bendromis pastangomis

Seinų kunigų seminarijos rūmuose įsteigti Lietuvišką menę. Pasak jo, tai būtų gražus Lietuvos ir Lenkijos draugystės ženklas ir bendros istorijos pripažinimo bei saugojimo simbolis.

Mintis buvo gera. Tačiau, matyt, ne vienas minėtos konferen-

cijos dalyvis galvojo, kaip ją įgyvendinti, juolab kad Lenkijoje pradėjo keistis politikos kryptys, o Lietuvos ir Lenkijos politikų tarpusavio kontaktai tapdavo vis retesni. Tačiau idėja neužgeso. Lenkijos lietuvių bendruomenės nariai primindavo ją ir iškeldavo įvairių susitikimų su Lietuvos politikos, mokslo ar kultūros atstovais metu. Matyt, didžiausias poslinkis įvyko po LR konsulate Seinuose 2015 m. surengto lietuvių bendruomenės organizacijų vadovų susitikimo su naujai paskirtu LR konsulato vadovu Vaclavu Stankevičiumi. Tame susitikime ir buvo sutarta, jog reikia imtis konkrečių veiksmų, kad Lietuviškos menės projektas pajudėtų į priekį. Seinų

Atidarant Lietuvišką menę Seinų kunigų seminarijoje kerpama simbolinė juosta

Petro Maksimavičiaus nuotr.

parapijos klebonas – Seinų vienuolyno, kuriame 1826–1919 m. veikė kunigų seminarija, administratorius, sutiko skirti patalpas ir pritarė menės įkūrimo idėjai. Tai buvo istorinis sprendimas, susijęs ne tik su bažnytiniais reikalais. Kas lėmė, kad Seinų miesto visuomenės lyderiai ryžosi tokiam sprendimui, matyt, ateityje dar nagrinės būsiami istorikai. 2016 m. prasidėjo konkretūs darbai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 531 pritarė Lietuviškos menės buvusiuose Seinų kunigų seminarijos rūmuose įkūrimui. Įgyvendinti ir finansuoti šį projektą buvo pavesta LR kultūros ministerijai.

2016 m. gruodžio 21 d. Seinuose

pasirašyta atitinkama sutartis. Ją pasirašė Seinų parapijos klebonas Zbigniewas Bzdakas (Zbigniew Bzdak), Trakų istorijos muziejaus direktorius Virgilijus Poviliūnas, Seinų paminklų globos draugijos pirmininkas Robertas Kliučnykas (Robert Klucznik) bei Vysk. Antano Baranausko fondo „Lietuvių namai“ Seinuose valdybos pirmininkė Danutė Valukonytė.

Patalpų remonto darbus koordinavo Lietuvos valstybinė įmonė „Lietuvos paminklai“. LR konsulatui Seinuose teko tarpininkauti gaunant reikiamus leidimus darbams atlikti, projektuotojų ir statybininkų sertifikatų, diplomų pripažinimo Lenkijoje klausimu, koordinuoti Lietuvos ir Lenkijos institucijų veiksmus sprendžiant kylančius paveldo apsaugos klausimus. Vysk. A. Baranausko fondas veiksmingai padėjo spręsti remonto ir restauravimo darbus atliekančios įmonės „Vilniaus restauratoriai“ registravimo ir atsiskaitymo Lenkijos institucijoms klausimus.

Po daugelio susitikimų, techninių klausimų derinimo LR kultūros ministerijos finansuotas Lietuviškos menės įkūrimo projektas 2017 m. gruodžio mėn. buvo sėkmingai baigtas. Š. m. sausio 19 d. Lenkijos kultūros paveldo apsaugos tarnyba, nepateikdama jokių pastabų, leido minėtas patalpas naudoti.

LR konsulas ir „Lietuvių namai“ Seinuose šių metų vasario 18 d. rengdami Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-mečio iškilmingą minėjimą oficialiai atidarė Lietuvišką menę. Šiai progai Trakų istorinis muziejus paruošė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo jubiliejui skirtą laikinąją parodą, kuri jau eksponuojama menėje. Simbolinę atidarymo juostą perkirpo LR kultūros viceministras Gytis Andriulionis, Seinų parapijos klebonas Z. Bzdakas, Trakų istorijos

muziejaus direktorius V. Poviliūnas, Seinų paminklų globos draugijos pirmininkas R. Kliučnykas ir Vysk. Antano Baranausko fondo „Lietuvių namai“ Seinuose valdybos pirmininkė D. Valukonytė. Patalpas pašventino Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadais prel. Edmundas Putrimas.

Kokia šio įvykio reikšmė? Lietuviškos menės istoriniuose Seinų kunigų seminarijos rūmuose įkūrimo projektas nepaprastai svarbus istorine ir politine prasme. LR konsulas Seinuose dėjo daug pastangų, kad menės įkūrimui mieste pritartų vietinė valdžia bei dabartinė patato administratorė – Seinų parapija. Tai pavyko padaryti. Menėje eksponuojamą laikinąją parodą dar šiais metais turėtų pakeisti pastovi ekspozicija, kuri, tikėkimės, įamžins atminimą seminarijos auklėtinių ir nepriklausomos Lietuvos kūrėjų (V. Kudirkos, V. Mykolaičio-Putino, vysk. J. Staugaičio, prel. M. Krupavičiaus, J. Kauko ir daugelio kitų).

Prasmingi buvo menės atidarymo metu išsakyti VĮ „Lietuvos paminklai“ direktoriaus Vydmanto Drumsotos žodžiai, kuomet jis oficialiai Vysk. A. Baranausko fondo valdybos pirmininkei D. Valukonytei bei Seinų parapijos klebonui Z. Bzdakui perdavė kalvio pagamintus, Gedimino stulpais papuoštus simbolinius raktus. V. Drumsta pažymėjo, kad nors raktai dideli ir solidūs, tačiau simboliniai. Pasak jo, Lietuviška menė niekada neturėtų būti rakinama, kad visi norintys susipažinti su lietuvių istorija ir kultūra galėtų nevaržomai tai padaryti. Tikėkimės, kad taip ir bus. Patalpose įrengti reikiami šiuolaikiški interneto, garso ir vaizdo skleidimo tinklai. Įrengus pastovią ekspoziciją menėje bus galima rengti seminarus, susitikimus, pamokas, rodyti filmus. Tačiau koks turinys bus rodomas menėje ir kaip intensyviai bus ja naudojama, daugiausia priklausys nuo mūsų pačių sumanumo ir aktyvumo.

Lietuvišką menę pašventino prelatas Edmundas Putrimas

Irenos Gasparavičiūtės nuotr.

VASARIO 16-OJI – LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Punsko Dariaus ir Girėno mokykloje

DALIA MAKUSKIENĖ

*Sakų lašely miega praeitis:
Lietuvių godos, karžygių narsumas,
Motulės ašarų sustingusi viltis,
Padangėn kylantis Tėvynės dūmas.
Mažam lašely gintaro skaidraus
Pušų ošimas, marios begalinės.
Ką atsakysiu, jei manęs paklaus:
Kas būtum be savos gimtinės?
Suspaudus gintaro krislėlį delnuose,
Ištarsiu: kolei plaks širdis krūtinėj,
Tave minėsiu savo maldose,
Manoji Gintaro Tėvyne...*

(I. Gimžūnienė)

Punске, kaip ir Lietuvoje, plaka begalė karštų, tėvynę mylinčių širdžių, o jose telpa visa Lietuva – visa jos praeitis, dabartis ir ateitis.

Šiomet, Lietuvai minint 100-ąsias Valstybės atkūrimo metines, Punsko Dariaus ir Girėno mokyklos bendruomenė su didžiuoliu atsidavimu ruošėsi šventei. Juk pats malonumas šiame mažame pasaulio lopinėlyje saugoti bei puoselėti lietuvių. Metai iš metų atsidavę ruošiamės Lietuvos valstybinėms šventėms, tačiau šie metai buvo ypatingi. Vaikų širdelės sėkmingai ir noriai nuolat ugdo lietuvišką dvasią, nepamiršdamos tradicijų, kuriomis gyveno mūsų protėviai.

Jau sausio pradžioje Punsko Dariaus ir Girėno mokyklos mokinių savivalda su savo globėja ruošė sveikinimą Lietuvai. Tėvynę sveikina visa mūsų mokyklos bendruomenė: grodami lietuvių liaudies kūriniai,

šokdami liaudiškus šokius, tardami ir brangindami lietuvišką žodį (dailiojo žodžio konkursas), švėsdami Lietuvos valstybines šventes (Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją), ausdami lietuviškas juostas, dalyvaudami Lietuvos geografijos ir istorijos konkursuose, žaisdami krepšinį ir žinodami, kad Lietuva – krepšinio šalis. Sveikindami Lietuvą su atkūrimo šimtmečiu pažymėjom, kad tėvynę nuolat prisimename. Metai iš metų aplankome ir pasveikiname gyvu lietuvišku žodžiu.

Vasario 16-osios šventei mokiniai ruošė sienlaikraščius, kuriuos kiekvienas gali pamatyti dar ir šiandien mokyklos koridoriuose. Vieni pažymėjo, kaip lietuviai išsibarstę visame pasaulyje ir ką jie jaučia gyvendami svetur. Pabrėžė, kad visoje JAV gyvena apie 650 000 lietuvių. Vaizdavo žmones, kurie sukūrė Lietuvą (J. Basanavičių ir kt.). Įamžino ir Lietuvos Aktą bei signatarus, mūsų krašto delegatus, dalyvavusius Vilniaus konferencijoje. Mokiniai Dariaus ir Girėno žodžiais dar kartą priminė svarbų ir lemtingą skrydį per Atlantą. Jaunesnieji mokinukai savo darbais nukėlė į gražiausias Lietuvos vietas. Pažintį su tėvyne sustiprino Lietuvos sporto ir kultūros pasiekimais, prezidentų Valdo Adamkaus ir Dalios Grybauskaitės darbai. Mokiniai dar labiau pagilino žinias apie tėvynės istoriją, jos nueitą kelią.

Visa mokyklos bendruomenė

Vasario 16-osios rytą įsisegė į atlapus trispalvę juostelę. Ta juostelė nepaprasta. Tai su didžia meile ir atsidavimu atlikto mokinių rankų darbo vaisius.

Kiekviena valstybinė šventė yra atsigręžimo į praeitį, pagarbos tautos patirčiai diena. Tai diena, kai labiau išgyvenamas išdidaus buvimo lietuviu jausmas. Laisvės kaina ir vertė prisimenama ir vėl išgyvenama, kai išaušta dienos, pažymėtos ypatingo įvykio ženklu. Ypač jaunajai kartai svarbu suvokti šių dienų prasmę, jų neužmiršti ir nuo mažens puoselėti pilietiškumo jausmus.

Jau tapo tradicija, kad iškilios Lietuvai datos minėjimui pradinukai, padedami mokytojų, ruošiasi iš anksto: daro valstybės simbolius, puošia patalpas, rengiasi iškilmingam pasirodymui.

Vasario 16-ąją šventėme gražiai ir linksmai. Pirmiausia pirmokai, antrokai ir trečiokai su auklėtojomis pakvietė į jų paruoštą programėlę. Trečios pamokos metu iškilmingai sugiedojus „Tautišką giesmę“ pasirodė mūsų vyriausieji – gimnazijos trečiokai. Jie paragino mylėti savo šalį, priminė dvidešimties narsių vyrų 1918 metų vasarį atliktą didingą darbą.

Minėjime buvo prisimintos istorinės 1918 metų aplinkybės. Skambėjo eilės apie tėvynę. Ir koks minėjimas būtų buvęs be tradicinėmis šioje mokykloje tapusių dainų?..

Turbūt gražiausias ir iškilmingiausias momentas buvo, kuomet visi drauge iškilmingai žygiavome į bažnyčią ir dalyvavome šv. Mišiose. Ir koks pakylėjimas įvyko, kuomet Lietuvos šimtojo gimtadienio proga sugaudė varpai. Varpų skambėjimas tapo vienu pagrindinių Lietuvos šimtojo gimtadienio akcentų. Juk net laikas pasirinktas ne atsitiktinis. Būtent tą valandą prieš 100 metų buvo pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas. Visi mokinukai bei mokytojai skambino varpeliais, o jų gaudesys turbūt pasiekė tėvynės širdį.

Varpų gaudesys nenutilo ir Punsko senosiose kapinėse, kur buvo atidengta ir pašventinta „Varpinė“, skirta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui. Kaip džiugu, kad Lietuvos šimtmečio varpas sau vietą rado prie pat mūsų mokyklos.

Šventė tuo dar nesibaigia. Kovo 21 dieną Punsko Dariaus ir Girėno mokyklos mokinių savivalda organizuos konkursą, o mokiniai galės pasigirti savo žiniomis apie Tėvynę Lietuvą.

Saugokime ir branginkime lietuvišką žodį, gerbkime, kas kiekvienam

lietuviui brangu ir sava. Juk turime tai, ko kažkada meldė mūsų protėviai, dėl ko kovojo seneliai – laisvą Tėvynę Lietuvą. Tad Lietuvai minint 100-ąsias Valstybės atkūrimo metines, galime drąsiai teigti, kad kol bus gyvas lietuviškas žodis, tol gyvuos mūsų Gintaro Tėvynė...

Manau, drąsiai galime teigti, kad esame išskirtinė tauta, kuriai buvo lemta švęsti ypatingą šventę – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmetį.

Kiekvienas mūsų mokyklos bendruomenės narys, ruošdamasis Vasario 16-ajai, stengėsi nors mažais savo darbais papuošti Tėvynę Lietuvą. Paskatinti mokinių savivaldos bei mokytojų, pynėme Lietuvos vėliavas spalvų juostas. Stengėmės, kad visi mūsų mokyklos mokytojai, mokiniai ir darbuotojai tą ypatingą dieną būtų pasipuošę šiais mūsų darbais.

Vasario 16-ąją prisisegę trispalves susirinkome į šventiškai papuoštą mokyklos svetainę, kur parodėme meno programą, skirtą Lietuvos

šimtmečiui paminėti. Šventės pradžioje iškilmingai sugiedojome Lietuvos himną. Vėliau trumpai paminėjome reikšmingiausius lietuvių tautai ir istorijai įvykius, dainavome, deklamavome eilėraščius, atlikome muzikinius kūrinius. Nuskambėjo „Laisvė“, „Žemėj Lietuvos“, „Mano kraštas“ ir kitos dainos. Jas dainavome pritariant akordeonu, gitara ir būgnu.

Pasibaigus programai išskubėjome į bažnyčią, kur vyko šv. Mišios Lietuvos Jubiliejaus intencija. Nešėme Lietuvos ir mūsų mokyklos vėliavas. Mišioms pasibaigus suskambo bažnyčios varpai bei šventėje dalyvaujančių mūsų krašto žmonių ir svečių rankose šimtai varpelių. Vėliau su lietuviška daina visi pajudėjome naujai pastatytos Lietuvos šimtmečiui skirtos skulptūros „Varpinė“ link. Su švente sveikino ir žodį tarė mūsų valsčiaus viršaitis, visuomeninių organizacijų atstovai ir svečiai. Visus mus lydėjo nuostabi šventinė nuotaika ir pasididžiavimas, kad esame lietuviai, kad esame laisvos Lietuvos maža dalelė.

Gabija Batvinskaitė

Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje

TAIP ŠVENTĖME LIETUVOS ATKŪRIMO ŠIMTMETĮ

Lietuvos šimtmetį šventėme kartu su draugais ir tėveliais mokykloje. Atvyko daug žymių svečių: prelatas Edmundas Putrimas ir daktaras Raimundas Zabieliauskas iš Kanados, LR konsulato Seinuose vadovas Vaclav Stankevič su žmona, Vysk. Antano Baranausko fondo tarybos pirmininkė Jolanta Jonušonytė.

Pirmiausia buvo giedamas Lietuvos himnas. Po to mokyklos direktorius pasveikino visus su Vasario 16-ąja ir pakvietė pasisakyti svečius.

Vėliau vyko mokytojų, tėvų ir vaikų paruošta meno programa. Dainavom, šokom, deklamavom eilėraščius.

Man šimtmečio koncertas labai patiko. Visi buvo linksmi, patenkinti ir džiaugėsi, kad galėjo švęsti šią nepakartojamą šventę kartu.

Natalija Krakauskaitė

Šimtas metų! Ar įsivaizduojate, kiek tai daug laiko? Štai prieš 100 metų Lietuva atkūrė savo nepriklausomybę. „Žiburio“ mokykloje mes labai gražiai pasiruošėme šiai didžiai šventei.

Pirmiausia gimnazistai, direktorius

A. Vaicekaskas ir LR konsulato Seinuose vadovas V. Stankevič pagerbė Lietuvos savanorių atminimą Berznyko ir Seinų kapinėse. Uždegė žvakutes prie J. Kauko kapo ir vysk. A. Baranausko paminklo. Vėliau mes kartu su tėveliais šokome, dainavome, deklamavome eilėraščius ir grojome. Paskui vaišinomės ir ragavome šimtmečio torto.

Aš ir vakare švenčiau su šeima prie laužo Pristavonių kaime. Man buvo labai malonu švęsti šimtmetį ir jausti, kad ir aš esu dalimi LAISVOS LIETUVOS.

Lilija Balulytė

Vidugirių mokykloje

GRAŽINA KIBYŠIENĖ

Vasario 15 d. 10 val. Vidugirių koplyčios varpo skambūs dūžiai sukviėtė aplinkinių kaimų gyventojus ir Vidugirių mokyklos bendruomenę į Lietuvos gimtadienį. Lietuvos šimtmečiui 100 kg varpą koplyčiai paaukoko Kmieliauskų šeima iš Taurusiškių kaimo. Be varpo, Vidugirių koplyčią puošė popieriniai laisvės paukščiai, kuriuos padarė mokiniai su kunigu Mariumi. Dabar jų visas 100 „skraidė“ virš susirinkusiųjų galvų.

Iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atnašavo Punsko parapijos klebonas kun. Česlovas Baganas, vikaras kun. Marius Talutis ir Seinų parapijos vikaras kun. Petras Gucevičius. Po Mišių šventės dalyviai plevėsuojant trispalvėms iškilmingoje eisenoje nužygiavo į mokyklą. Prie kaimo kryžiaus mokiniai, pagerbdami šio krašto žmones, kovojusius už lietuviybę, padėjo puokštę gėlių. Prie mokyklos visi sustojo bendrai šimtmečio nuotraukai.

Mokykloje vyko meno programa. Susirinkusieji sugiedojo Lietuvos himną. Mokiniai meilę tėvynei reiškė deklamuodami, šokdami ir dainuodami. IV–VII klasių moksleiviai pristatė poetinę kompoziciją „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“, kurios pabaigoje scenoje išvydome Vasario 16-osios akto kopiją ir jį pasirašiusių visų dvidešimties signatarų portretus. Buvo miela matyt, kad susirinkusieji šventiškai nusiteikę ir aktyviai dalyvauja programoje. Mokiniam dainuojant pritardavo visa salė. O skambant dainai „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“ aidėjo visa mokykla, visi sustojo ir kaip jūra subangavo. Po mokinių pasirodymo koncertavo kapela „Svaja“ iš Lietuvos, vadovaujama

Zinos Barkauskienės, bei Jurgio Vaznelio vadovaujama Vidugirių kapela.

Šventė tęsėsi mokyklos svetainėje prie vaišių stalo kartu dainuojant. Dalyviai lankė LR konsulato Seinuose atvežtą parodą, skirtą „Šaltinio“ spaustuvės 110-osioms metinėms, galėjo pasiskaityti mokinių sukurtus akrosticho eilėraščius „Lietuva“ bei savo mintis apie Lietuvą įrašyti į albumą „Lietuva – tai...“. Čia tik kelios mintys apie Lietuvą iš minėto albumo:

„Lietuva – tai mano tėvo ašarotos akys tariant jos vardą. Amžinas ilgesys savo brolių ir sesers. Lietuva – tai šventenybė visoms būsimoms kartoms. Esame laimingi galėdami švęsti 100-metį Nepriklausomos Tėvynės. Džiugu, kad švėsdami šią šventę esame su savo kaimo žmonėmis, tai reiškia – dar gyvuosime ilgai.“

Onutė Priclekienė

„Lietuva tai derlingos žemės, lygūs keliai, gražūs miškai ir ežerai, gražios sodybos ir daug gėlių.“

Aldona Bronislava Pakuckienė

„Lietuva tai mūsų kaimai, kur gimėm ir kur užaugom.“

Juozas Nevulis

„Lietuva – tai mano brangiausia Tėvynė, Meilė ir teisybė.

Lietuva tai žalia žolė,

Žali medžiai ir gražiausios gėlės.

Gražūs žodžiai ir šypsenos žmonių.

Lietuva tai seneliai, tėveliai, broliai, sesės ir kaimynai.

Lietuva – mano gimtas kraštas.“

Dalia Ščepančikienė

„Lietuva tai tėvynė, Sąjūdis, Sausio

13-oji – Laisvės gynėjų diena, Vasario 16-oji – Nepriklausomybės diena, Darius ir Girėnas, Dalia Grybauskaitė, Vytautas Landsbergis...“

Alicija Valinčienė

„Lietuva, Tėvyne mana,

Ilgai buvai prislėgta,

Esi dabar laisva.

Trispalvė plevėsuoja,

Upių plačios vagos

Visą šalį puošia.

Aš ten gimiau ir augau.“

Beata Aleksaitė, V kl.

Dar daug šiltų, su meile įrašytų žodžių galima perskaityti šioje knygoje. Džiugu, kad Lietuvai, kaip ir mamai, visi skiria pačius gražiausius, pačius meiliausius žodžius ir linkėjimus.

Vidugirių mokyklos bendruomenė Lietuvos šimtmetį šventė dar ir vasario 16 d. dalyvaudami 100-ųjų Lietuvos nepriklausomybės metinių minėjime Punske. Moksleiviai meldėsi šv. Mišiose, su visais skambino varpeliais, žygiavo eisenoje ir stebėjo paminklo atidengimą. Žinau, kad daugelis mokinių su tėveliais nepabūgo šalto vėjo ir savo kaimuose vakare kūrė laisvės laužus, kartu dainavo, šoko ir šventė Lietuvos gimtadienį.

Manau, kad antro laisvos Lietuvos šimtmečio vartus plačiai atvėrėme ir gražiai pasidžiaugėme laisve bei pagarbiai atšventėme šį valstybingumo šimtmetį. Visą mūsų kraštą puošė trispalvės, o mūsų širdis – meilė Lietuvai. Lieka tik palinkėti Lietuvai, o tuo pačiu ir sau, kad antrą šimtmetį žengtume laisvės keliu, nepaženklintu krauju. Tegyvuoja Lietuva!

Punsko savivaldybės vaikų darželyje

ALICIJA VALINČIENĖ

Sako, gimtadienį švenčiama tris dienas prieš ir tris dienas po jo, bet mes atkurtos Lietuvos 100-ąjį gimtadienį pradėjome švęsti tik išaušus naujų metų rytui. Vaikai kruopščiai gamino, lipdė, džiovino, degino, dažė ir vėl degino 100 molio varpelių Lietuvos 100-mečiui paminėti. Dailės būrelį lankantys mažyliai iš molio nulipdė Gedimino pilis.

Vasario 14 dieną mūsų vaikų darželyje vyko didelė šventė – Patriotinių dainų ikimokyklinukų ir priešmokyklinukų festivalis „Dovana Lietuvai“ bei Tarptautinės dailės darbelių parodos „Lietuvos šimtmečio spalvos“ atidarymas. Šių veiklų tikslas ir uždaviniai tai skatinti vaikus didžiuotis Lietuva, mokytis lietuvių istorijos bei kultūros, skatinti ir ugdyti kūrybiškumą, originalumą, o svarbiausia – iškilmingai paminėti Lietuvos valstybės šimtmetį, skatinti lietuviybės puoselėjimą. Iškilmėse dalyvavo pakviesti svečiai ir bendramžiai iš kitų švietimo įstaigų. Festivalyje pasirodė Marijampolės lopšelių-darželių „Rūta“ ir „Pasaka“, Alytaus lopšelio-darželio „Obelėlė“, Vidugirių pagrindinės mokyklos

bei mūsų vaikų darželio dainininkai. Lietuva dainų šalis, lietuviams daina tai antroji kalba, todėl vaikų atliktose dainose skambėjo pati subtiliausia ir nuoširdžiausia meilė Lietuvai.

Nuaidėjus paskutiniams finalinės dainos akordams, dar neskubėjome išsiskirstyti. Apžiūrėjome parodoje eksponuotus meno kūrinius, kai kurie vaikai surado ir savo darbelius. Visi pasidžiaugėme švente, pabuvome kartu, pabendravome, svečiai aplankė darželį. Mokytojos pasidalijo savo džiaugsmiais ir rūpesčiais, aptarėme tolesnio bendradarbiavimo planus, vaikai turėjo progą pažaisti su bendraamžiais, užsimezgė naujos draugystės.

Šiuo metu mūsų vaikų darželyje dar iki kovo 18 dienos veikia vaikų dailės darbelių paroda. Galima pamatyti, kaip vaikai savo mažytėmis rankytėmis piešė, tapė, karpė ir klijavė, lipdė spalvotą 100-mečio Lietuvą. Darbelius parodai pateikė Telšių lopšelio-darželio „Mastis“, Frankfurto šeštadieninės mokyklėlės „Ažuoliukas“, Marijampolės lopšelių-darželių „Rūta“ ir „Pasaka“, Alytaus lopšelio-darželio „Obelėlė“,

Vidugirių pagrindinės mokyklos, Seinų „Žiburio“ vaikų darželio bei mūsų įstaigos ugdytiniai. Darželio koridorių puošia Gedimino pilys, Vytytys, Kryžių kalnas, trispalvės širdelės, gėlės, vėliavėlės ir kt. Darbeliai pagaminti labai įvairia technika.

1918 m. vasario 16 d. tauta galų gale atsiduso tapusi nepriklausoma. Tai 20 signatarų numynė mums kelią į laisvę ir išdrįso paskelbti tautos valią. Mažai kas tikėjosi, kad tai taps realybe. Tačiau pirmyn vedė nesibaigiantis tikėjimas ir nesibaigiantys darbai.

Tęsdami valstybės atkūrimo darbą, kurkime gerį, grožį, tapkime oriais Lietuvos šeiminkais. Kokiam pasaulio kampelyje begyventume – esame viena tauta. Juk visi mes esame Lietuva, o Lietuva – tai mes. Išlikime stiprūs, vieningi ir tikintys savo jėgomis. Tegul Nepriklausomybės diena suburia mus naujiems didiems darbams. Lietuviais esame mes gimę, bet tai dar ne viskas. Lietuviais reikia ir užaugti.

Švęskime atkurtos Lietuvos 100-metį visus metus!

Gdanske ir Ščecine

„AUŠROS“ INF.

Gdanske LLD skyriaus pirmininkas Juozas Uzdila pranešė: „Šiomet Vasario 16-ąją minėti susirinkome vasario 18 dieną. Deja, atvyko vos 10 žmonių. Perskaičiau trumpą pranešimą apie nelengvą Lietuvos kelią į laisvę ir nepriklausomybę bei Jono Strielkūno eilėrašį „Lietuva“. Paskui vyko vaisės ir bendravome.“

Ščecino LLD skyrius informavo, kad Ščecino lietuviai su Ukrainos konsulu ir Lietuvos garbės konsulu Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-metį šventė restorane „Ukraineczka“. Sugiedojo Lietuvos himną. LLD skyriaus pirmininkas Viktoras Buvelskis papasakojo apie Lietuvą. Vėliau dainuota ir bendrauta.

Punsko Kovo 11-osios licėjuje

LAIMA SIDARYTĖ

Pagaliau išaušo ilgai laukta vasario 16 diena! Šiais metais ši data ypač svarbi, nes tai šimtas atkurtos Lietuvos gimtadienis. Kiekvienam lietuviui tai nepakartojamas įvykis, vienintelė tokia diena jo gyvenime. Mūsų licėjus šventė kelias dienas.

Gražiam Lietuvos jubiliejui ilgai ruošėmės. Vieną popietę kartu su mokytojais gaminome molinius varpelius, kuriais vėliau papuošėme mokyklos koridorį. Taip pat paruošėme šimto lapų albumą. Mokiniai ir mokytojai stengėsi kūrybingai pasveikinti Lietuvą. Vieni nupiešė piešinių, kiti iškirpo ir prilipdė karpinį, kai kurie parašė rašinį ar eilėraščių arba sukūrė dainą. Dar ne visi lapai užpildyti, užtat prašysime licėjų lankančius svečius, licėjaus absolventus, kad ir jie paliktų savo pėdsaką šimto lapų albume.

Vasario 15 d. šimtmetį paminėjome mokykloje. Antrokai su savo auklėtoja Irena Nevulienė paruošė meno programėlę, kurios metu pristatė Lietuvos istoriją nuo 1009 m., kai pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose buvo paminėtas Lietuvos vardas, iki šių dienų. Programos metu dainavo „Pašešupiai“, o finale visi licėjaus mokiniai vieningai padeklamavo Lietuvai skirtą eilėraščių. Meninės dalies pabaigoje tėveliai įnešė puošnų trispalvį tortą. Sugiedojo Lietuvai

„Ilgiausių metų“. Po to pjaustėme didžiulį tortą, vaišinomės ir dar ilgai nesiskirstėme namo. Mūsų nuotaika buvo pakili, šventiška.

Vasario 16 d. šventėme Vilniuje. Čia vyko daug įvairiausių renginių, kurie prasidėjo ankstų rytą ir baigėsi vakare didžiuoju koncertu Katedros aikštėje. Dalyvavome pagrindiniuose Lietuvos šimtmečiui skirtuose renginiuose. Simono Daukanto aikštėje stebėjome trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimą bei klausėmės prezidentės Dalios Grybauskaitės kalbos. „Vasario 16-oji mums pasakoja ypatingą istoriją apie ryžtingus žmones, kurie grąžino Lietuvos valstybę į pasaulio žemėlapi kaip modernią, demokratišką ir gerbiamą šalį“, – sakė šalies vadovė. Vėliau Vilniaus arkikatedroje bazilikoje dalyvavome šv. Mišiose. Po jų lankėme Signatarų namus (deja, dėl daugybės žmonių mums nepasisekė pamatyti Nepriklausomybės Akto originalo), pasivaikščiujome gražiai papuoštomis sostinės gatvėmis. Iš pakabintų ekranų sklido lietuviškų dainų garsai, žinomų žmonių sveikinimai. Gedimino prospekte degė 100 simbolių laužų, prie jų žmonės šildėsi ir dainavo, šventės dalyvių minios plaukė su trispalvėmis. Vakare Katedros aikštėje įvyko puikus koncertas

„Švęskime laisvę“, o po jo dangų papuošė fejerverkai.

Pajutome, kad šiemetė Vasario 16-oji – išskirtinė ŠIMTMEČIO diena. Paprastai mieste žmonės skuba, retas kuris eidamas gatve pažiūri į kitą žmogų ar nusišypsos jam. Šįkart Vilnius pasirodė visai kitoks – ne niūrus, o linksmas miestas. Visi ramiai vaikščiojo gatvėmis, kartais kas nors užkalbindavo nepažįstamą, prajuokindavo, užtraukdavo dainą... Jautėmės kaip namuose – saugūs ir linksmi. Už tai, kad galėjome švęsti sostinėje, nuoširdžiai dėkojame šios ekskursijos organizatoriams ir rėmėjams.

Vasario 17 d. licėjaus choras „Pašešupiai“ ir šokių grupė „Šalčia“ dalyvavo koncerte „Vienybė tezydi“ Punsko lietuvių kultūros namuose. Scenoje atlikėjai vos sutilpo, taip pat žiūrovų salė buvo pilnut pilnutėlė. Visi jutome didelę šventę širdyje. Po finalinės dainos pakilią nuotaiką parsinešėme namo.

Per visas dienas, kai minėjome atkurtos Lietuvos šimtmetį, buvo pasakyta daug gražių minčių. Visi kalbėjome apie vienybę, tėvynės svarbą žmogui. Nepamirškime šių gražių žodžių ir stenkimės būti tikri lietuviai ne tik šventės metu, bet visada! Su Vasario 16-ąja!

Fotoreportažas „Lietuvos šimtmetis“

Kituose aštuoniuose puslapiuose spausdiname spalvotas nuotraukas, kuriose įamžinta, kaip Lenkijos lietuviai šventė jubiliejinę Vasario 16-ąją.

Lietuvos šimtmetis Punsko ir

Seinų krašte ypač smagiai atšvęstas, tačiau minėjimus surengė ir kituose Lenkijos miestuose gyvenantys lietuviai.

Beje, šventiniai renginiai vis dar tęsiasi. Kviečiame pasidalinti „Aušroje“

savo įspūdžiais, kaip minėjote šį garbingą jubiliejų, bei nuotraukomis, kuriose įamžintos minėjimo akimirkos. Kartu pasidžiaukime 100-mečio sulaukusia mūsų Tėvyne.

Vasario 16-oji Punsco savivaldybės vaikų darželyje

Vidos Valinčienės nuotr.

Minėjimo Punsco darželyje akimirka

Vidos Valinčienės nuotr.

Vasario 16-osios eisena Vidugiriuose

Grazinos Kibyšienės nuotr.

Minėjimo dalyviai prie Vidugirių mokyklos

Grazinos Kibyšienės nuotr.

Minėjimo programa Vidugirių mokykloje

Grazinos Kibyšienės nuotr.

Lietuvos 100-mečių mini Punsco gimnazija

Jono Vydros nuotr.

Programa Punsco gimnazijoje

Jono Vydros nuotr.

Minėjimo dalyviai

Jono Vydros nuotr.

Vasario 16-oji Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

„Žiburiečius“ sveikina prelatas Edmundas Putrimas

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Seiniškiai pagerbė Lietuvos savamorių atminimą

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Minėjimo „Žiburyje“ dalyviai

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Punsko licėjus ruošiasi minėjimui

Iš Punsko licėjaus archyvo

Tėvų, mokytojų ir mokinių kapela „Žiburio“ mokykloje

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Minėjimo licėjuje dalyviai

Iš Punsko licėjaus archyvo

Punsko licėjus švenčia Vilniuje

Iš Punsko licėjaus archyvo

Vasario 16-ąją švenčia Ščecino lietuviai

Tomaszo Buwelskio nuotr.

Ščecino lietuviai

Tomaszo Buwelskio nuotr.

Gdansko lietuviai

Iš Gdansko lietuvių archyvo

Gdansko lietuviai

Iš Gdansko lietuvių archyvo

Gdansko lietuviai

Iš Gdansko lietuvių archyvo

Marijampolės „Sūduonėlė“ ir Suvalkų „Ančia“

Kosto Leončiko nuotr.

Vasario 16-osios minėjime dainuoja Suvalkų „Ančia“

Kosto Leončiko nuotr.

Minėjimo Suvalkuose dalyviai

Kosto Leončiko nuotr.

Vasario 16-osios šv. Mišios Seinų bažnyčioje

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Dedamos gėlės prie vysk. A. Baranausko kapo

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Minėjimas Seinų „Lietuvių namuose“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Kalba Palenkės vaivada B. Paszkowski

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Seinų „Lietuvių namų“ vyresniųjų šokėjų grupė

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Seinų „Lietuvių namų“ vyrų vokalinis ansamblis

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

„Intro“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Kapela „Šalcinis“

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Seinų „Lietuvių namų“ jaunesniųjų šokėjų grupė

Irenos Gasparavičiūtės nuotr.

Skaitomas Nepriklausomybės Atkūrimo Aktas

Irenos Gasparavičiūtės nuotr.

Šv. Mišios Punsko bažnyčioje

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Punsko bažnyčioje

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Šv. Mišių Punske dalyviai

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Gloria Lietuvai“ Punske

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Eisena Punsko gatvėmis

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Eisena Punsko gatvėmis

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Prelatas E. Putrimas sveikina su punkskiečiais

Minėjimo dalyviai

Minėjimo dalyviai

Minėjimo dalyviai

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Koncertas Punsko LKN

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Klojimo teatras

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Dzūkija“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Saulalės“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Puniukai“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Puniukų“ vyriausioji grupė

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Alna“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Pašėsupių“ vaikinai

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Jotva“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Gimtinė“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Vyčiai“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Kregždē“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Kregždutė“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Tėviškės aidai“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Pašešupiai“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Balsynėlis“

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

Jaunimo grupė

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Šalčia“ (studentai)

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

„Šalčia“ (licėjaus moksleiviai)

Virginijos Karčiauskienės nuotr.

ATKURTAI LIETUVAI 100

JOLANTA MALINAUSKAITĖ-VEKTORIENĖ

Pagaliau sulaukėme Vasario 16-osios – Lietuvos Nepriklausomybės akto pasirašymo 100-ųjų metinių. Begalinės drąsos ir ryžto reikėjo ano meto idealistams tokį aktą pasirašyti. Mums šiandien belieka saugoti jų idėją ir kurti šiuolaikinės Lietuvos veidą. Šimtmečio proga sustiprėjo patriotinės nuotikos, pasipylė gražių minčių ir idėjų tinkamai atšvęsti šią gražią sukaktį. Mūsų kraštas, taip dažnai vadinamas Lietuvos priešpiliu, atsakingai ir su džiaugsmu ruošėsi šioms iškilmėms. Visose lietuviškose mokyklose vyko minėjimai, vaikučiai rengė šventines programas – skambėjo eilės, dainos, buvo šokama. Visose parapijose, kur gyvena lietuviai, buvo atnašaujamos šv. Mišios 100-mečio proga. Už Tėvynę melstasi Vidugiriu, Punske, Seinų, Žagarių, Suvalkų, Smalėnų bažnyčiose. Savo minėjimus surengė ir Varšuvos, ir Ščecino, ir Gdansko lietuviai. Pagrindinės iškilmės vyko Suvalkų trikampyje, taigi keletas minčių ir prisiminimų iš čia surengtų švenčių atgula į šio straipsnio puslapius.

100-MEČIO VARPAS IR „GLORIA LIETUVAI“

Vasario 16 d. pagrindinės iškilmės vyko Punske. Mažytis miestelis prazydo trispalvėmis. Didžiulėje eiseinoje bažnyčios link patraukė Punske LKN ansambliai su savo vėliavomis, Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos ir gimnazijos mokiniai, Punske darželio vaikučiai, Punske valsčiaus, ugniagesių komandos atstovai bei visi, kurie šią dieną pradėjo bendra malda Tėvynės intencija. Veiduose spindėjo džiaugsmas, vieni kitus sveikino, akys

šypsojosi. Nepaprastai gražiai išpuoštoje Punske bažnyčioje suskambo lietuviškos giesmės. Šv. Mišių auką atnašavo vietos kunigai – klebonas Č. Baganas, vikaras M. Talutis, kun. A. Jurkevičius bei ypatingas svečias – LVK delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovada prelatas E. Putrimas, kuris pasakė nepaprastai gražų pamokslą. Kaip gera buvo žiūrėti į vaikučius, sutūpusius prie altoriaus, kai virš jų galvų plevėsavo Vytis – jauna mūsų krašto lietuvių karta auga, kas žino, gal vienas ar kitas jų sulauks kito tokio garbingo jubiliejaus? Lietuvos himnas sugriaudėjo per visą bažnyčią – pakylėjo širdys, sužvilgo akys ašaros. Turbūt kiekvienas jautė širdyje nepaprastą džiaugsmą, vieningumą, stiprybę. Ant bažnyčios laiptų ir šventoriuje sustojus suskambo varpai ir varpeliai, suplevėsavo mažytės vėliavėlės vaikučių rankose. „Gloria Lietuvai“ – visuotinė varpų sąsąuka, prie kurios prisijungė ir Lenkijos lietuviai. Dainų palydima eisena nužygiavo į senąsias Punske kapines, kur buvo atidengta atkurtos Lietuvos 100-mečiui skirta skulptūra. Jos autorius – mūsų krašto tautodailininkas, skulptorius Zenonas Knyza. Po varpinės stogu suskambo mūsų krašto lietuviškų kaimų, organizacijų, kultūros ir švietimo įstaigų varpeliai. Nuaidėjo linkėjimai Lietuvai, visus pasveikino Punske viršaitis Vytautas Liškauskas, konsulato vadovas Vaclav Stankevič, LLB valdybos pirmininkė Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė. Skulptūrą atidengė vyriausia ir jauniausia Punske valsčiaus gyventojos, gimusios būtent vasario 16 d. – Natalija Vaznelienė ir Žaneta Šidlauskaitė. Medžio skulptūra nepaprastai

simboliška – jos centre varpas, kuris visais laikais lietuviams simbolizavo tam tikrą sąsąuką, o šonuose pavadės tų kraštiečių, kurie turėjo ypatingą indėlį 1918 m. atkuriant Lietuvos Nepriklausomybę. Šis medžio drožinys tai ne tik šiandienio džiaugsmo ir šventės simbolis. Tai ženklas ateitiems kartoms, kad čia lietuviai gyvena nuo seno, kad žinojo jie savo istoriją, gerbė jos atminimą ir neužmiršo praeities vardų. Minute tylos paminėti ir pagerbti savoriai bei visi kovoję už Lietuvos laisvę. Nepaisant šaltuko žmonės nesiskirstė. Dainavo, džiaugėsi, sveikino vieni kitus. Švytėjo šventė veiduose ir širdyse.

LAUŽAMS SULIEPSNOJUS

Lietuvos 100-mečių paminėti ruošiasi gan ilgai ir atsakingai. Buvo rengiamas ne vienas susirinkimas, daug svarstyta, kaip tinkamai paminėti tokį garbų jubiliejų. Viena iš gražių iniciatyvų, kurią pasiūlė mokytoja Danutė Šliaužienė – laužų kūrenimas aukščiausiose mūsų krašto lietuviškų kaimų vietose. Taigi vasario 16-osios vakarą 20 val. Seinijoje užsiliepsnojo laužai, būrėsi kaimų, miestelių žmonės, kartu dainavo patriotines dainas, šventė Lietuvos 100-mečių. Laužas visais laikais lietuvius suburdavo – ar bendrai šventei, ar bendrai kovai. Kaip gera buvo sueiti, susitikti, pabendrauti, padainuoti.

„VIENYBĖ TEŽYDI“

Taip pavadintas iškilmingas koncertas, skirtas atkurtos Lietuvos 100-mečiui, Punske lietuvių kultūros namuose surengtas vasario 17-osios vakarą. Sausakimša buvo ne tik salė, bet ir scena. Koncerto pradžioje

paminėtas prieš kelias dienas staiga, netikėtai anapilin iškeliavęs ilgametis Punsko LKN kapelų „Klumpė“ ir „Puniukai“ vadovas Jonas Zakaravičius. Liūdna gaida nuskambėjo jo išmokytas kūrinys „Linelis“ – su juo jis pradėjo kelionę su jaunųjų „Puniukų“ muzikantų kapela, su juo ir baigė. Kaip LKN direktorė Asta Pečiulienė pasakė: „Tos pačios akys verkia, tos pačios akys ir juokiasi.“ Gyvenimas eina sava vaga. Žiūrovų laukė koncertinė programa – kelionė per paskutinio Lietuvos 100-mečio istorijos puslapius. Juk kiek visko teko Lietuvai patirti: ir karo skriaudų, ir žiaurių okupacijų, represijų momentų, ir žūtbutinės partizanų kovos duonos, tremtinio dalios, galop auštančio atgimimo, Sąjūdžio ir Baltijos kelio akimirų, Sausio 13-osios tankų vikšrų. Džiaugiamės Lietuvos 100-mečiu, bet kiek jame kraujo ir ašarų, kiek netekčių ir skausmo. Persąsi mintis – kokia laiminga mūsų karta, nepatyrusi nei priespaudos, nei smurto, o kaip dažnai nemokame tuo džiaugtis ir to įvertinti. Scenoje skambėjo dainos, mirguliavo šokiai, nuaidėjo eilės, muzikiniai kūriniai, net ir a. a. Jono Zakaravičiaus pučiamos birbynės aidai, ištraukos iš filmuotos ir fotografuotos istorinės medžiagos. Koncerte dalyvavo visiems gerai žinomi ansambliai: „Dzūkija“, „Jotva“, „Vyčiai“, „Puniukai“, „Klumpė“ (pagerbdami vadovo atminimą sugiedojo tik himną), „Balsynėlis“, „Gimtinė“, „Alna“, „Šalcinukas“, „Pašėsupiai“, „Šalčia“, „Tėviškės aidai“, muzikuojantis jaunimas bei teatrai – klotimiečiai, „Kregždė“, „Kregždutė“ ir „Aurora“.

„Šitą žemę man likimas dovanojo“ nuaidėjo koncerto finale. Per 300 dalyvių su trijų spalvų paukšteliais rankose sugiedojo Tėvynės jubiliejaus proga. Vienybė sužydėjo – dainavo artistai, dainavo žiūrovai, o geltoni, žali ir raudoni paukšteliai – laisvės simboliai, nuskriejo į orą su džiaugsmu ir pasididžiavimu. Būtina

paminėti koncerto rėmėjus. Tai: LR vidaus reikalų ir administracijos ministerija, Palenkės vaivadija, LR užsienio reikalų ministerijos programa „Globali Lietuva“. Reikėtų priminti, jog koncerto pradžioje viršaitis Vytautas Liškauskas tiek Lietuvos, tiek Lenkijos valdžios atstovams Punsko valsčiaus, LLB, LLD ir Punsko LKN vardu įteikė padėkas už paramą Lenkijos lietuviams. Išskirtinių padėkos žodžių sulaukė prelatas Edmundas Putrimas. Mūsų kraštui didžiulė garbė, kad tokių iškilmių proga viešėjo tokia garbi ir svarbi visai lietuvių diasporai bei etninių žemių lietuviams asmenybė. Viršaičio kvietimu po koncerto vyko vaisės Punsko mokyklos sporto salėje. Šįkart jos buvo skirtos plačiai visuomenei – kad žmonės susitiktų, pabendrautų, pabūtų kartu, kad vienybė žydėtų...

LIETUVIŠKA MENĖ

XIX a. pab.–XX a. pradž. Seinai – lietuvių tautinio atgimimo centras. Nereikia turbūt niekam priminti, kad čia mokėsi daug iškilų Lietuvos asmenybių, čia buvo spausdinamas vienas svarbesnių to meto laikraščių „Šaltinis“, galop čia amžinam poilsiui atgulė poetas, vyskupas Antanas Baranauskas. Šiandien Seinai – dar vienas Lenkijos lietuvių švietimo ir kultūros centras. Vasario 18 d. Seinijos lietuviai šventė Lietuvos 100-mečio iškilmes. Trispalvių vedama nuo Seinų „Lietuvių namų“ eisena atžygiavo į Seinų bažnyčią, kur buvo atnašaujamos šv. Mišios. Joms vadovavo prelatas E. Putrimas, talkino kunigai A. Jurkevičius, vikaras P. Gucevičius, Punsko klebonas Č. Baganas ir Seinų klebonas Z. Bzdak. Pagerbtas ir vyskupo Antano Baranausko atminimas – pasimelsta koplyčioje ties jo palaidojimo vieta, padėta gėlių prie paminklo. Tačiau visi nekantriai laukė svarbaus tiek istoriniu, tiek politiniu, tiek kultūriniu atžvilgiu momento – Lietuviškos menės atidarymo buvusioje

Seinų kunigų seminarijoje. Po 100-mečio į senosios švietimo ir kultūros kalvės sienas sugrįžo lietuviški akcentai. Šio žygdarbio iniciatorius – LR konsulato Seinuose vadovas Vaclav Stankevič. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija finansiskai rėmė menės atnaujinimą, Trakų istorijos muziejus parengė parodą apie Lietuvą 1918–1940 m. Neapsieita ir be geranoriškumo iš Seinų sielovados, Seinijos krašto muziejaus pusės. Menės raktai įteikti klebonui Zbignevui Bzdakui (Zbigniew Bzdak) bei A. Baranausko fondo valdybos pirmininkei Danutei Valukonytei. Naujai atidarytos menės sienas palaimino prelatas Edmundas Putrimas. Nuskambėjo daug gražių žodžių. Susirinkę kraštiečiai įvairiai žvelgė į šitą menę: vieni tikėjosi didesnių patalpų, kiti gal turtingesnės ekspozicijos. Svarbiausia – ji yra. Mūsų užduotis – išlaikyti ją lietuvišką, gyvą. Kaip būtų gera, jei ten skambėtų buvusių seminaristų kūrybos darbai, vyktų parodos, koncertai. Tikėkime, kad taip bus. Pirmas žingsnis jau žengtas.

DAIŅŲ, EILIŲ IR ŠOKIŲ PYNĖ LIETUVAI

Į Seinų „Lietuvių namus“ sugužėjo ne tik krašto lietuviai, bet ir daug valdžios atstovų tiek iš Lenkijos, tiek iš Lietuvos. Konsulato vadovo Vaclavo Stankevičiaus kvietimu susirinkome švęsti Lietuvos 100-metį. Daug gražių žodžių pasakė konsulato vadovas, ambasadorius, svečiai. Šiomet tiek Lietuva, tiek Lenkija švenčia nepriklausomybės 100-ąsias metines. Mūsų visų užduotis – džiaugtis ta laisve ir ją branginti. „Lietuvių namų“ ansambliai surengė puikų koncertą – scenoje mirguliavo šokėjai, pasipuošę naujais tautiniais kostiumais, darniai suskambo vokalinės grupės „Intro“ dainos, skardus Simonos Zubavičiūtės balsas, energingi kapelos „Šalcinis“ kūriniai, naujai susibūrusios vyrų vokalinės grupės dainos. Po koncertinės programos konsulato

vadovas su LLB pirmininke įteikė simbolinius varpus tiems, kurie prisidėjo prie 100-mečio minėtųvių ir Lietuviškos menės atidarymo Seinuose. Sveikinome vieni kitus. Šventėme visi kartu.

IŠKILMĖS SUVALKUOSE

Tą pačią vasario 18-osios popietę minėjimą surengė ir Suvalkų lietuviai – LLD skyrius, „Vienybės“ klubas, „Suvalkiečio“ redakcija. Po šv. Mišių visi susirinko I Suvalkų M. Konopnickos bendrojo lavinimo licėjaus salėje, kur vyko meno programa. Koncerte dalyvavo vaikai ir jaunimas, lankantys Suvalkuose lietuvių kalbos pamokas, „Ančios“ ansamblis su naujai pasiūtais kostiumais bei svečiai iš Lietuvos – Marijampolės kolegijos tautinio meno ansamblis „Sūduonėlė“. Skambėjo dainos, giesmės Tėvynei, visi kartu šokome tradicinius lietuvių liaudies šokius. Suvalkiečių pasveikinti atvyko pats miesto prezidentas Č. Renkevičius (Cz. Renkiewicz), LLB pirmininkė. Po gražaus minėjimo „Vienybės“ klubo patalpose vyko vakaronė. Neapsieita be lietuviškų dainų, armonikos garsų. Juk lietuviai negali nedainuoti...

Visi šitie renginiai – vieni svarbiausių „100 akimirkų Lietuvai“ albume. 2018 m. vasario 16 d. pasiliks gyventi istorijos puslapiuose, mūsų atmintyje, nuotraukose. Pasibaigė pagrindinių švenčių ir minėjimų metas. Kas toliau? Gražu būtų, jei jubiliejaus proga sužadinti tautiniai jausmai ir vienybės, bendruomeniškumo jausmas gyvuotų mūsų širdyse ir mintyse ištisus metus, gyvenimus. Neabejotinai vyks dar daug renginių, skirtų Lietuvos 100-mečiui, bet kiek džiaugsmo ir šventės pasiliks mums – priklausys nuo mūsų pačių. Tad „vardan tos“ gyvenkime, dirbkime, auginkime vaikus, melskimės ir švęskime. Už Lietuvą! Už mūsų lietuvišką kraštą!

Knygos „Eksponatai prabyla“ pristatymas

KRISTINA KRIŪNAITĖ

Trimis karaliais baigiamas kalėdinis laikotarpis arba saulės sugrįžimo minėjimai. Tai ypatingas laikotarpis, nuo seno vadinamas šventvakariais. Pagal senąją tradiciją šią dieną vaikščiodavo persirengėliai, lankydavo sodybas, giedodavo, linkėdavo namų šeiminiškams sėkmės, sveikatos, gero derliaus.

Sausio 5 dieną Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos pirmininkė Aldona Vaicekauskienė sukvietė Punsko bendruomenę ir svečius į šventvakarį mokyklos seklyčioje, kurio metu skambėjo kalėdinės giesmės, sveikinimai ir šventiniai linkėjimai. Meninę programą su dainomis, muzika ir giesmėmis atliko „Alna“ ir „Gimtinė“ iš Punsko bei „Dailingė“ iš Kauno. Vakaro metu taip pat buvo pristatytas albumas „Eksponatai prabyla“, skirtas Punsko muziejaus „Senoji klebonija“ veiklos 20-mečiui paminėti. Po ansamblių sveikinimų muziejaus bičiulė Kristina Kriūnaitė pakvietė pasidalinti mintimis apie pradžių pradžia – muziejaus kūrimo aplinkybes ir pirmąją surinktą eksponatų parodą, kuri surengta 1996 m. lapkritį Punsko senajoje klebonijoje. Šios parodos atidaryme dalyvavo daug garbingų svečių. Tarp jų buvo Punsko parapijos kunigai, svečiai iš Lietuvos su gerb. Algirdu Patacku, Virginija Umbrasienė, Asta Veverskyte ir kt. Išsakyta daug padrąsinančių žodžių, kurie lėmė ir tolesnį muziejaus gyvavimą.

„Šis kraštas gali būti lobių saugykla. Labai gerai, kad čia susikūrė toks

židinėlis, reikia tik jam padėti gyvuoti, – apie šį kraštą kalbėjo Lietuvos Seimo narys Algirdas Patackas, apsilankęs parodoje.

Šią mintį pratęsė Lietuvos buities muziejaus archyvo darbuotoja Virginija Umbrasienė: „Tautos didžiuojasi karo žygiais, epais, o mūsų tauta pagristai didžiuojasi savo žmonių darbais. Šioje parodoje surinkti audiniai nėra šiaip sau audiniai, bet ženklai, žymintys šio krašto dvasinę jėgą.“ Audiniai susidėvi, žmonės ateina ir išeina, o tai, kas liks sukaupta, kas išspausdinta, galės dar pamatyti jaunų žmonių akys, praturtės jų sielos.

Apie ekspedicijas, eksponatų rinkimą ir didžiausius pagalbinkus kalbėjo pati knygos autorė Aldona Vaicekauskienė. Daugiausia prisidėję eksponatais ar savo darbu prie muziejaus kūrimo, taip pat prie knygos „Eksponatai prabyla“ išleidimo buvo apdovanoti. Vakaro pabaigoje visus linksmino ansamblio „Dailingė“ muzikantai, šokėjai ir dainininkai.

Knygos „Eksponatai prabyla“ pradžioje autorė rašo: „Lenkiuosi prieš audėjas, mezgėjas, siuvinėtojas ir visus darbščių rankų meistrus, kad į darbus įdėjo savo rankų ir širdies šilumos, kuri sukaupta eksponatuose spinduliuoja ir šildo dar ir šiandien. Ačiū Jums visiems, pravėrusiems savo skrynias, nepabūgusiems atiduoti audinių į svetimas rankas. Jūsų darbai džiugins dar ne vieną jauną, o gal ir pagyvenusį. Tai, ką turime savito, gražaus, galime parodyti ne tik saviems, bet ir atvykusiems iš toliau.“

Ekspوناتai prabyla

MARYTĖ MALINAUSKIENĖ

Trijų karalių išvakarėse knygų bičiuliai, mokytojai, mokiniai, senųjų daiktų mėgėjai galėjo ateiti į Punsko mokyklos svetainę ir sutikti naujai išleistą nepaprastą knygą. Trijų folkloro ansamblių sukuryje leidinį pristatė autorė Aldona Vaicekauskienė.

Kaip rodo pats pavadinimas „Ekspوناتai prabyla. Punsko muziejus „Senoji klebonija“, čia atskleidžiama Punsko muziejaus kūrimosi istorija ir sukaupytų eksponatų paslaptys. Knyga gimė po gera žvaigžde, nes likimas dovanojo jai didelį susidomėjimą. Deja, yra sunkiai pasiekiamas. Tie, kurie nori su šia dvikalbe knyga gilintis į mūsų krašto praeitį, nagrinėti prosenelių mums rašytų laišku nuotrupas, gali ją rasti Punsko pagrindinės mokyklos bibliotekoje, kur saugomas vienas egzempliorius. Knygą turi taip pat eksponatų

pirmieji savininkai ir žmonės, prisidėję prie jos atsiradimo.

Vartydami leidinį matome, kad jis padalintas į skyrius, kuriuose pristatomi: baldai – skrynios ir kuparai, namų altorėlis, audiniai – rankšluosčiai, lovatiesės, staltiesės, paklodai, kilimėliai, nėriniai ant tinklo ir rėmų, daiktai iš Cibulsko palikimo, muziejiniai rinkiniai iš Navinykų pagrindinės mokyklos, Žolinių vainikai, Izabelės Filevičienės margučiai, sodai, karpiniai, prijuostės ir juostos. Yra skyrelis, kur pateikiamos žinios apie paskirus audėjus ir kitus meistrus: Emiliją Ališauskaitę-Krauskienę, Oną Jonušonytę, Veroniką Jonušonytę-Valenskiene, Antaną Macukonį, Martyną Grigutį ir Anelę Sidaravičiūtę-Pakuckienę.

Turėdami rankose mūsų krašto darbščių, kantrių žmonių rankdarbių pavyzdžius, įamžintus fotografijose,

pajuntame norą atsikratyti masiškai gaminamų daiktų, kurie, rodos, ne tik yra nepatrauklūs, nes jais siekiama pelno, bet dažnai ir žalingi sveikatai. Pradedame jausti, kad atėjo laikas prisiminti senovinius ženklus, simbolius – norisi gilintis į archajinę pasaulėjautą, kurioje slypi gyvenimo prasmė ir kiekviena mažiausia dalelytė, brūkšnelis turi reikšmę ir galią.

Pradėkime, pavyzdžiui, nuo Taško. Ir štai... Viskas prasideda nuo Taško. Jis yra visko pradžia ir vidurys, ir pabaiga. Tai Dievo sprendimo simbolis, kuris įdegtas šviečia, plečiasi ir dalijasi į dvasinę dalį ir materialinę, į moterišką ir vyrišką pradus, į dangų ir žemę. Rombas yra Žemės simbolis. Keturios jo briaunos rodo keturias pasaulio kryptis. Gyvatė ir žalčiai simbolizuoja jėgą, gyvybės energiją. Jie rūpinasi žmonių sveikata... Prosenelių paliktuose raštuose matome žemiškuosius kryžius, Gyvybės medį su paukščiais, saulutėmis, mėnuliukais. Atidžiau pasižiūrėję į močiutės austą staltiesę pamatysime, kad ji audė Pasaulio audeklą, kuris juda sukuriu, spiralėmis, ratu. Taip juda ir dienos, metai, žmogus, gyvybiniai ciklai. Po žiemos ateis pavasaris, po mirties – prisikėlimas. Visus šiuos reiškinius galime suspausti į vieną Tašką arba išvynioti į Begalybę. Dėl to senovės baltai garbino ne tiek gamtą, kiek joje besireiškiantį Dievą.

Surinkti ir saugomi muziejuose ekspوناتai, tai raktai į senuosius lobynus, tai mūsų šaknis, apvyniotos gyvate. Iš jų gauname galią pakilti Gyvybės medžio kamienu, žaliuoti. Gal pasiseks pamatyti ir Begalybę? Ačiū už tokią įkvepiančią knygą.

*Kaip laikas greit metus skaičiuoja!
Jis bėga lyg sraunus vanduo, jis nesustoja.
Ir nors šiandieną jubiliejų Tu šventi,
Tau metų tiek, kiek Tu jauti širdy.
Į Tavo saugomus namus
Bus gyvas visada takelis.
Ir jubiliejų daug dar bus,
Bet šiandien pirmą tostą keliam.*

Joną Sutrinavičių iš Čikagos
70-ojo jubiliejaus proga sveikina ir ištver-
mės, sveikatos, kantrybės bei
Dievo palaimos linki
Sesuo su šeima ir artimieji

*Te niekad neapleis energija sparnuota
Ir akys šilumą jaunatvišką teskleis.
Širdis, tikėjimo žiedais apvainikuota,
Te niekada pavargti Jums neleis.
Mes linkim Jums energijos, sveikatos
Ir šypsenos geros, plačios.
Tegul Jums skiriamus **ILGLAUSIŲ METŲ**
Dar šimtą kartų pakartos...*

Kovo 20 d. garbingą gimtadienį švęs
Juozas Grigutis. Šia proga sveikina

Dukra Sonata ir sūnus Mindaugas su žmona

*Susikauptė širdy ir išmintis, ir patyrimas,
Ir nueitų dienų graži rimtis.
Tai, kas praėjo, kas jau buvo –
Kaip kraitis, dovana arba lemtis.
O būsimieji metai tegul būna
Praėjusių brandus ir ilgas tęsinys!*

Sigitą Kasperavičių iš Dievetiškių
70-ojo gimtadienio proga sveikina
Giminaitė Birutė su šeima

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

*Lazdijų rajono savivaldybei ir
jos vadovui Artūriui Margeliui*

už didžiulę dovaną Seinų „Lietuvių namams“ – 8 tautinių drabužių komplektus vyresniųjų šokėjų kolektyvui. Džiaugiamės galimybe Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 100-metį pasitikti pasipuošus mūsų etninio regiono tautiniais kostiumais, tokiu būdu išreikšti meilę Lietuvai ir pagarbą mūsų krašto tradicijoms.

Linkime stiprios sveikatos, stiprybės, sėkmės darbe ir asmeniniame gyvenime.

*Vysk. Antano Baranausko fondas
„Lietuvių namai“ Seinuose*

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

*LR konsulato Seinuose vadovui,
ministrui patarėjui Vaclavui Stankevičiui*

už Seinų krašto lietuviams skirtą dėmesį, pastangas ir pagalbą įsigyjant dzūkų tautinius kostiumus Seinų „Lietuvių namų“ vyresniųjų šokėjų kolektyvui. Ačiū už mūsų rūpesčio supratimą, šiltą bendradarbiavimą bei pagalbą įgyvendinant mūsų sumanymą. Sėkmės kilniame Jūsų darbe ir asmeniniame gyvenime.

*Vysk. Antano Baranausko fondas
„Lietuvių namai“ Seinuose*

DĖMESIO!

Skelbiame vaikučių priėmimą į Punsko savivaldybės vaikų darželį 2018/2019 m. m. Priimame vaikus nuo 3 metų, išimties tvarka (jeigu vaikas pakankamai savarankiškas) – nuo 2,5 metų. Norint užrašyti į Punsko savivaldybės vaikų darželį reikia užpildyti priėmimo lapą.

Užrašinėjama bus iki šių metų kovo 30 dienos.

Nuoširdžiai kviečiame.

BRANGŪS SKAITYTOJAI!

Mūsų vaikų darželio auklėtinių gerovė, aukštesnė mokymo, auklėjimo kokybė priklauso nuo mūsų visų geranoriško indėlio. Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie paaukojo mūsų įstaigai 1 % pajamų mokesčio. Už surinktas lėšas nupirkta įgarsinimo aparatūra. Šiais metais vėl galima tokią paramą darželiui skirti.

KRS: 0000270261, cel szczególowy PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE PUŃSK 4292

Punsko savivaldybės vaikų darželio bendruomenė

„Carito“ savanoriai ir III amžiaus universiteto dalyviai nuoširdžiai dėkoja viršaičiui Vytautui Liškauskui už patalpų remontą ir linki sveikatos, ryžto ir ištvermės su meistrais. Dėkojam sekretoriui Jonui Vaičiuliui ir Marytei Černelienei už baldus bei visiems geros valios žmonėms, kurie teikė mums visokeriopą pagalbą. Naudodamiesi proga norime padėkoti tikybos mokytojams už moksleivių subūrimą „Carito“ rinkliavoms.

Dėkojame jaunimui, jų tėveliams už supratimą, kad darant gera kitiems bus atlyginta šimteriopai. Neužmirštame ir tų, kurie „Carito“ veiklą apkalba. Visi mes stosim Aukščiausiojo akivaizdon ir atsakysim už savo gerus ar blogus darbus.

Balandžio 8 d. (Atvelykis) 13.30 val.

kviečiame visus į Velykinį susitikimą atnaujintose „Carito“ patalpose ambulatorijoje.

*Su pagarba
„Carito“ nariai*

Nuoširdžiai užjaučiame Algirdą Vaicekuską ir artimuosius dėl Tėvelio mirties. Telydi paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą.

„Aušros“ leidyklos darbuotojai

Dėl bitininkų a. a. Česlovo Vaicekausko ir a. a. Jono Leonavičiaus iš Vilkapėdžių mirties jų artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Punsko ir Seinų krašto bitininkai

Dėl **a. a. Česlovo Vaicekausko** mirties
nuoširdžius užuojautos ir paguodos žodžius
sūnui Algirdui Vaicekauskui bei jo artimiesiems skiria

Lietuvos Respublikos konsulas Seinuose

*Tyliai kaip žvakės užgęsta žmonės,
Dovanoję gyvybę, šviesą ir meilę...*

Nuoširdžiai užjaučiame visą Jūsų šeimą dėl artimo
ir mylimo žmogaus **a. a. Česlovo Vaicekausko**
netekties. Stipriai apkabiname ir liūdime kartu su
Jumis išlydint mylimą tėtį, senelį, vyrą.
Linkime stiprybės šią sunkią valandą.

Seinų lietuvių „Žiburio“ bendruomenė

*Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė
šią sunkią netekties valandą.*

Dėl **a. a. Jono Zakaravičiaus** mirties šeimos narius
ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

**LR konsulato Seinuose vadovas
Vaclavas Stankevičius ir darbuotojai**

Dėkojame visiems Punsco žmonėms, konsulato vadovui
Vaclavui Stankevičiui, viršaičiui Vytautui Liškauskui, se-
kretoriui Jonui Vaičiuliui, Tomui ir Birutei Staskevičiams,
Valentui Uzdilai, „Klumpės“ ir „Puniukų“ artistams,
direktorei Astai Pečiulienei bei Punsco LKN darbuo-
tojams, Punsco muzikos mokyklos atstovei Danutei
Šliaužienei, buvusiems šalia skaudžios netekties valandą,
padėjusiems palydėti į amžinojo poilsio vietą mūsų myli-
mą Joną Zakaravičių.

Žmona ir vaikai

*Mirtis – tai slenkstis, bet ne pabaiga,
Brangiausi žmonės eina ir palieka...
Tačiau nuo jų nusidriekia šviesa
Ir atminty gyvi išlieka...*

Dėl mylimo vyro, tėvelio, senelio
a. a. Česlovo Vaicekausko mirties Algirdą Vaicekauską
ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

**Lenkijos lietuvių draugija
Lenkijos lietuvių bendruomenė
Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija
Lietuvių šv. Kazimiero draugija
Vysk. Antano Baranausko fondas**

*Žmogus bejėgis
Ir gamta, ta visagalė,
Prieš juodą nebūtį lemties.
Sprendimo jos pakeisti
Nieks negali...
Dar taip reikėjo
Tavo rankų ir širdies...*

2018 m. vasario 11 d. atvykęs į Vasario 16-osios
koncerto repeticiją netikėtai ir tyliai į Amžinybę iškeliavo
buvęs Punsco muzikos mokyklos mokytojas,
kapelų „Puniukai“ ir „Klumpė“ vadovas
a. a. Jonas Zakaravičius.

Sunkią netekties valandą nuoširdžią užuojautą šeimai
ir artimiesiems reiškia visa

Punsco lietuvių kultūros namų bendruomenė

Lietuvos žiniasklaida

2018 01 26–02 21

Vasario 16-ąją Lietuva minėjo Nepriklausomybės paskelbimo šimtąsias metines. Be abejo, visa šalies žiniasklaida daugiausia dėmesio ir skyrė šiai šventei.

Prezidentūroje buvo iškilmingai sutikti į iškilmes atvykę užsienio šalių ir Europos Sąjungos (ES) institucijų vadovai. Iš viso Vasario 16-ąją prezidentės Dalios Grybauskaitės kvietimu Lietuvoje viešėjo 11 aukščiausio lygio užsienio delegacijų. Tarp svečių – Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Donaldas Tuskas (Donald Tusk) bei Europos Komisijos (EK) pirmininkas Jeanas-Claude'as Junckeris, Islandijos prezidentas Gudni Johannessonas ir Švedijos kronprincė Viktorija. Lietuvos žmonės pasveikino Popiežius Pranciškus, Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Donaldas Trumpas.

Lietuvą aplankė bei su šalies vadove D. Grybauskaite susitiko ir Lenkijos prezidentas Andrzejus Duda (Andrzej Duda). Į tai ypač kreipė dėmesį politologai ir žurnalistai: juk kaimyninė šalis pastaruosius penkerius metus buvo įšaldžiusi aukščiausio lygio vizitus į Vilnių neva dėl blogos lenkų tautinės bendrijos padėties.

Pirmasis A. Dudos susitikimas Lietuvos žemėje įvyko Vilniuje su Lietuvos lenkų atstovais, tarp kurių buvo Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos vadovas Valdemaras Tomaševskis, šios partijos parlamentarai, Vilniaus, Vilniaus rajono, Šalčininkų savivaldybių politikai, darbuotojai, visuomenės, kultūros, švietimo veikėjai. Susitikimo metu prezidentas keliolikai lenkų tautybės Lietuvos piliečių įteikė valstybinius apdovanojimus.

Sveikindamas susirinkusius A. Duda dėkojo už tai, kad Lietuvoje gyvenantys lenkai išsaugojo savo lenkiškumą, kultūrą.

„Kaip Lenkijos Respublikos prezidentas dėkoju, kad esate geri, lojalūs Lietuvos valstybės piliečiai, nors esate lenkų kilmės. Tuo jūs parodote, kokie esame mes, lenkai, – darbštūs, geranoriški, teisingi, tie, kurie vertina artumą ir kraštą, kuriame gyvena. Esu už tai jums dėkingas, nes tuo jūs kuriate ir Lenkijos įvaizdį – gerą įvaizdį“, – A. Dudą citavo portalas 15min.lt.

Po dvišalio Lietuvos ir Lenkijos vadovų susitikimo spaudos konferencijoje D. Grybauskaitė kalbėjo apie Lietuvos ketinimą palaikyti Lenkiją ginčė su EK dėl kontroversiškos šalies teismų reformos: „Lietuvos pozicija bus labai griežtai aiški, kad mes nepalaikysime jokių prievartybių ir jėgos metodų prieš jokią šalį, taip pat Lenkiją. Lietuva nepalaikys balsavimo prieš Lenkijos valstybę, panaudojant jėgą, o mes kviesime abi puses susitarti.“

Lenkijos prezidentas labai teigiamai įvertino tokią Lietuvos poziciją: „Ačiū už tą poziciją, kurią ponias prezidentė pristatė. Ji labai subalansuota ir parodo, kad mūsų situacija suprantama.“ Apie tai rašė portalas lrytas.lt.

Spaudos konferencijoje buvo pareikšta, kad Lietuvos ir Lenkijos prezidentai laikosi vieningos neigiamos nuomonės dėl Baltijos jūros dugnu tarp Rusijos ir Vokietijos ketinamo išplėsti „Nord Stream“ dujotiekio. „Stabdyti to projekto mes negalime. Mes galime išreikšti savo poziciją, galime pozityviai ir proaktyviai siūlyti pokyčius europinėse direktyvose, kurios užtikrintų, kad Europa diversifikuotų dujų ar kitų energetinių

šaltinių tiekimą“, – sakė D. Grybauskaitė.

Savo ruožtu A. Duda žurnalistams kalbėjo, jog jį stebina Vakarų Europos noras būti priklausomiems nuo rusiškų dujų tiekimo. „Aš galiu tik pareikšti savo nustebimą, kad Europos Sąjunga, turiu omenyje, vakarinė dalis nori būti priklausoma nuo „Gazprom“. Aš stebiuosi tuo“, – teigė A. Duda, kurį citavo portalas lzinios.lt.

O rašinyje „Po A. Dudos vizito – lūkesčiai dėl lūžio Lietuvos ir Lenkijos santykiuose“ portale diena.lt naujienų agentūros BNS žurnalistas Saulius Jakučionis rašė: „Po tris dienas trukusio Lenkijos prezidento vizito Lietuvoje vietos lenkai ir analitikai tikisi, kad Vilniaus ir Varšuvos santykiuose įvyks lūžis.“

„Sprendžiant iš rezultatų, iš to, ką kalbėjo prezidentai, iš to, ką jie sutarė, galime sakyti, kad įvyko tam tikras lūžis, pasiekus sutarimą sudėtingiausiais politiniais klausimais“, – pirmadienį BNS sakė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (VU TSPMI) dėstytojas Marijušas Antonovičius.

Lietuvoje gyvena apie 200 tūkst. lenkų. Daugelis Varšuvos priekaištų buvo susiję, be kita ko, ir su Lietuvos lenkų švietimu ir nesama galimybe jiems asmens dokumentuose rašyti vardą ir pavardę originaliais rašmenimis.

[...] Pasak VU TSPMI docento Kęstučio Girniaus, už santykių atsilimą dėkoti reikėtų premjerui Sauliui Skverneliui, pirmajam parodžiusiam iniciatyvą atgaivinti aukščiausio lygio politinius ryšius su Varšuva.

Dar per Seimo rinkimus S. Skvernelis Lenkijoje susitiko su valdančiųjų dešiniųjų lyderiu Jaroslawu

Kaczynskiu. Antras toks susitikimas įvyko pernai rugsėjį.

„Prezidentė, nors ji tvarko užsienio politiką, penkerius metus tylėjo“, – BNS sakė apžvalgininkas.

[...] Pasak analitikų, palankesnis Lenkijos požiūris į Vilnių gali būti susijęs su naujų sąjungininkų paieška, kai pablogėjo Varšuvos santykiai su didžiosiomis Europos sostinėmis – Briuseliu, Paryžiumi ir Berlynu.“

Kalbant apie Vasario 16-osios šventę šalyje, tai, kaip pastebėjo politikai, visuomenės veikėjai, žurnalistai, ši kartą matėsi, kad žmonės tikrai iš širdies švenčia, džiaugiasi ir tokie vieningi, kaip jau seniai buvę. Net ir verslininkai ši sykį neapskaičiavo: jau prieš gerą savaitę iki šimtmečio minėjimo nebuvo galima nusipirkti trispalvių – jų tiesiog nebuvo tiek pagaminta, kiek buvo norinčiųjų įsigyti.

„Šventė, kurią norisi švęsti“. Taip pavadintame straipsnyje apie šimtmečio šventimą portale lrytas.lt Aidas Puklevičius rašė: „Tiek buvo šypsenų pirmą kartą matomiems praeiviams, dainų su visiškai nepažįstamais žmonėmis, kurių galbūt daugiau ir nesutiksi, sielos bendrytės ir tiesiog paprasčiausiai geros nuotaikos. Šis sugebėjimas švęsti ir linksintis labiausiai rodo, kad prieš šimtą metų Lietuvoje prasidėjęs eksperimentas neliko vien tikta idėja, o tapo realiu kūnu. [...] Ir kai visą penktadienį – Vasario 16-ąją – vaikštai apimtas tokių nekasdienių jausmų ir matai, kad kitiems kyla toks pat jaudinantis gumulas gerklėje, kuris prasiveržia tai plačia šypsena, tai džiaugsmo ašara, tai nejučia šokio judesį braižančia pėda, pradedi suvokti, kad pačią didžiausią dovaną šimtmečio proga pasidovanojome patys sau.“

Beje, Lietuvai minint valstybės atkūrimo šimtmetį, portalas delfi.lt pristatė projektą „Šimtmečio žmonės“. Elito ir visuomenės nuomonių apklausos parodė, kas yra reikšmingiausios šimtmečio asmenybės. Dalyvavusiems apklausoje buvo pateiktas

120 žmonių sąrašas, kurį sudarė istorikai ir minėtas portalas.

Elitas pirmąją vietą skyrė pirmajam „Aušros“ redaktoriui, lietuvių tautos žadintojui, Vasario 16-osios akto signatarui Jonui Basanavičiui. Antras – Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Trečias liko dailininkas ir kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis.

Visuomenės nuomonės apklausoje triumfavo prezidentas Antanas Smetona. Antroje vietoje atsidūrė pirmasis nepriklausomybę atgavusios Lietuvos prezidentas, ilgametis Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas. Trečiąją vietą visuomenė skyrė prezidentui Valdui Adamkui.

Iš moterų aukščiausia – 6-ąją vietą – visuomenė skyrė prezidentei D. Grybauskaitėi. Elito apklausoje šalies vadovė užėmė 15 vietą.

Tiesa, ne vien šventinė nuotauka, vienybė ir pagarba šalyje vyravo pompastiškai švenčiant valstybės šimtmetį. Lrytas.lt rašinyje „Dalia Grybauskaitė šypsosi, o jos šešėlyje likę valdžios vyrai nervinasi“ rašė, kad per iškilmingą trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo ceremoniją S. Daukanto aikštėje prezidentė mėgavosi išskirtiniu dėmesiu, o pakviesti dalyvauti renginyje aukščiausiai Lietuvos pareigūnai atsidūrė jos šešėlyje: premjerui S. Skverneliui ir Seimo pirmininkui Viktorui Pranciškui su žmonėmis bei kadenciją

baigusiam prezidentui V. Adamkui teko kuklus statistų vaidmuo.

„Premjero atstovas spaudai pripažino, kad renginio scenarijus Vyriausybę kiek suglumino, tačiau vengė jį kritikuoti. „Įprastai aukšto rango užsienio svečių priėmimo detalės tarp institucijų yra derinamos, ypač tais atvejais, kai jie lankosi ir kitose institucijose. Šįkart tam tikri niuansai irgi buvo derinami, bet galutinį sprendimą dėl to, kas ką ir kaip pasitinka, priėmė Prezidentūra“, – pabrėžė premjero atstovas.

[...] Beje, renginio scenarijumi stebėjėsi kai kurie premjero aplinkos žmonės atkreipė dėmesį, kad panašūs akibrokštai iš D. Grybauskaitės pusės pastaruoju metu esą tampa vis dažnesni. Premjero aplinka nemaloniai buvo nustebinta ir dėl Prezidentūros elgesio per sausio viduryje vykusį Japonijos premjero Shinzo Abe vizitą.

Nors Japonijos Vyriausybės galva į Lietuvą tada atvyko premjero kvietimu, D. Grybauskaitės aplinka užsispyrė, kad pirmiausia svečias turi susitikti ne su premjeru, bet su prezidentė. Vyriausybei tąkart irgi teko nusileisti.“

Tame pačiame portale Vytautas Bruveris rašė, jog „pro vienybės lozungus lenda skaudi tikrovė. Patriotinę tautos dalį ir politikus užplūdęs entuziazmas, kad parduotuvėse net nebeliko trispalvių, žinoma, teigiamas dalykas. Tačiau jo fone apščiau buvo ir kasdienio mojavimosi kalavijais.

MIELI SKAITYTOJAI!

Labai prašom 1 proc. pajamų mokesčio skirti Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklai.
KRS: 0000270261, cel szczegółowy ZS w Sejnach 3888

Iš anksto tariame nuoširdžiausiai AČIŪ!

Seinų „Žiburio“ bendruomenė